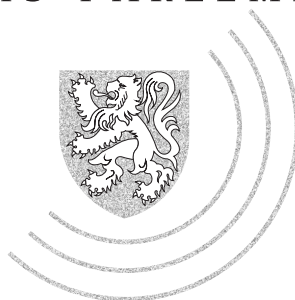

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

28 januari 2005

VERZOEKSCHRIFT

over het fokkerijbeleid binnen het departement Landbouw

VERSLAG

**namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heren Karlos Callens en Stefaan Sintobin**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts;

de heren Carlos Callens, Jul Van Aperen;

de heren Jacky Maes, Bart Martens.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Mark Demesmaeker.

INHOUD

	Blz.
1. Procedure.....	5
2. Inhoud van het verzoekschrift.....	5
3. Bespreking	5
3.1 Vergadering van 14 oktober 2004 – Vraag naar het standpunt van de Vlaamse Regering	5
3.2 Vergadering van 26 oktober 2004 – Standpunt van de Vlaamse Regering.....	5
3.3 Vergaderingen van 16 november en van 14 december 2004	7
3.4 Vergadering van 11 januari 2005 – Hoorzitting met de verzoeker en een vertegenwoordiger van de Administratie Beheer en Kwaliteit Landbouwproductie	7
3.5 Vergaderingen van 18 januari 2005 – Voortzetting van de bespreking en conclusie.....	13
4. Conclusie	15
BIJLAGE: Advies van de juridische dienst van het Vlaams Parlement over het verzoekschrift van de heer Carton over het fokkerijbeleid.....	17

1. Procedure

Op 8 september 2004 diende de heer Bernard Carton een verzoekschrift in over het fokkerijbeleid binnen het departement Landbouw.

Het verzoekschrift werd op 15 september 2004 ontvankelijk verklaard en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed verwees het verzoekschrift naar de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid die het verzoekschrift behandelde tijdens haar vergaderingen van 14 en 26 oktober, 16 november en 14 december 2004, en 11 en 18 januari 2005.

2. Inhoud van het verzoekschrift

De verzoeker klaagt aan dat de nieuwe structuur die wordt opgelegd aan de sector van de kleine herkauwers geen concurrentie zou toelaten tussen de verschillende erkende fokverenigingen. Hij is van mening dat er sprake is van een monopolie van één erkende fokvereniging. Dit is volgens de heer Carton in tegenspraak met de bestaande Europese wetgeving (Europese beschikking 90/254/EEG) en de Belgische wetgeving (koninklijk besluit van 20 oktober 1992 betreffende de verbetering van de schapen- en geitenrassen).

3. Bespreking

3.1 Vergadering van 14 oktober 2004 – Vraag naar het standpunt van de Vlaamse Regering

Op de vergadering van 14 oktober wordt, op voorstel van de heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, tegen een volgende commissievergadering een standpunt gevraagd van de minister-president die tevens bevoegd is voor landbouw.

3.2 Vergadering van 26 oktober 2004 – Standpunt van de Vlaamse Regering

De heer *Yves Leterme*, minister-president en bevoegd voor Landbouw, geeft zijn visie weer. Hij

stelt dat de fokkerij twee doelstellingen heeft. Het eerste doel is het voor de landbouw meest geschikte fokmateriaal te leveren. De tweede doelstelling is het instandhouden van originele bloedlijnen in de diverse diersoorten en zo het genetisch materiaal bewaren. De fokkerijverenigingen hebben de opdracht bovenstaande doelstellingen te concretiseren. Een fokkerijvereniging is dus een instrument om die doelstellingen te organiseren en geen doel op zich.

In de loop der jaren zijn heel wat fokkerijverenigingen ontstaan voor verschillende diersoorten en rassen. Vertrekkende van de Europese regelgeving, wordt de fokkerij in Vlaanderen immers op basis van koninklijke besluiten, besluiten van de Vlaamse Regering en ministeriële besluiten toevertrouwd aan fokkerijverenigingen. Deze verenigingen werken vrij autonoom en onafhankelijk van elkaar. De minister-president meent dat volgens een eerste indruk het duidelijk is dat enige vorm van stroomlijning ontbreekt in die sector.

Concrete gevolg van die organische groei aan fokkerijverenigingen is een vrij grote versnippering waardoor er bijvoorbeeld voor paarden elf verenigingen zijn en nog eens zes erkenningsdossiers in behandeling zijn. Een ander gevolg is dat er vaak een niet-doelmatige concurrentie is tussen de verschillende verenigingen. Verder heeft de fokker het niet altijd gemakkelijk om zijn weg te vinden in de wirwar aan verenigingen. De systemen zijn bovendien ook niet altijd even transparant. Tot slot zijn er ook vrij hoge werkingskosten: elk stamboek zorgt voor input van gegevens en opvolging en moet daarvoor de nodige apparatuur en mankracht aanschaffen. Dit leidt tot overheadkosten waardoor de aanpak niet altijd even professioneel kan zijn.

Vandaar is er volgens de minister-president nood aan een meer globale aanpak. Via de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen is Vlaanderen bevoegd voor het fokkerijbeleid. Dit is een belangrijke vooruitgang die werd gemaakt.

De vorige regering heeft al een aanvang genomen met de herstructurering van het fokkerij-gebeuren en de minister-president en zijn administratie wensen op die weg door te gaan door die hervorming concreet uit te voeren. Uitgangspunt hierbij is dat er samenwerking moet zijn waar het kan en

onafhankelijkheid moet blijven bestaan waar het moet.

Het is duidelijk dat voor een aantal aspecten zoals promotie, het bijhouden van stamboekgegevens, de fokwaardebepaling, enzovoort, op een meer professionele en meteen ook goedkopere manier moet kunnen worden gewerkt. Dit is mogelijk als er samengewerkt wordt binnen de diersoort en voor bepaalde aspecten zelfs over de diersoorten heen.

Het bijeenbrengen van gegevens op ruimere schaal biedt de mogelijkheid om linken te leggen met andere domeinen van de veehouderij, met name het sanitaire beleid en het beleid inzake voedselveiligheid. Ook daar worden bestanden aangelegd omdat, omwille van de te grote heterogeniteit van de gegevens van de stamboeken, geen gebruik kan worden gemaakt van de gegevens van de fokverenigingen.

De fokprogramma's daarentegen zijn zo specifiek voor elke diersoort en voor elk ras, dat het noodzakelijk is dat de onafhankelijkheid en de eigenheid worden bewaard.

De bedoeling is om de verenigingen samen te brengen per sector in een koepelstructuur. Hoofdoopdracht is voor de betrokken diersoort enerzijds het bijhouden van stamboekgegevens, en anderzijds het ontwikkelen van relevante programma's voor elk segment van de fokkerij.

De koepelverenigingen zijn representatief voor hun diersoort en staan open voor iedereen die wenst aan te sluiten. In dat opzicht zijn er zes sectoren voorzien: rundvee, varkens, paarden, kleine herkauwers, pluimvee/konijnen, en dan nog een groep onder de noemer 'genetische diversiteit'.

In de groep genetische diversiteit horen verenigingen thuis die het aspect 'genetische diversiteit' sterk beklemtonen, die rassen of soorten fokken die eerder klein zijn in aantal en zelfs zeldzaam. De werking van de verenigingen is gericht op het behoud van het genetisch materiaal van die diersoorten. Omwille van de heterogeniteit van deze groep wordt de verplichting om tot een koepelorganisatie te komen, hier niet aangehouden.

Voor de vijf andere sectoren waren er al koepelstructuren of zijn die intussen gevormd. Op 1 juni

2004 hebben de drie erkende fokkersverenigingen voor kleine herkauwers (Vlaamse Vereniging van Kwekers van Vleeschapen, Vlaamse Schapenhouders, en Vlaams Verbond van Geiten- en Melkschapenfokkers) een overkoepelende vereniging opgericht: vzw Kleine Herkauwers Vlaanderen. Ook voor deze sector is daarmee een koepelstructuur uitgebouwd.

De koepelstructuren zelf worden samengebracht in het Vlaams Fokkerijcentrum. Dit centrum is onder de vorm van een vzw opgericht op 17 mei 2004. Bedoeling is het ondersteunen van de diverse koepels, de fokwaardeschatting uitvoeren, instaan voor de verspreiding van foktechnische informatie en deelname aan landbouwbeurzen. Met andere woorden: wat over de koepels heen gezamenlijk kan worden aangepakt en wat nu leidt tot nodeloze overhead, wordt via het Vlaams Fokkerijcentrum centraal aangepakt.

Momenteel wordt, in samenspraak met de sector, gewerkt aan het verder gestalte geven van deze structuur en – niet onbelangrijk – zal ook de betoelaging van de fokkerij voor 2005 op deze nieuwe structuur geënt worden.

De minister-president stelt dat de fokkerij een belangrijk gebeuren is in de veehouderij. Hij wil die blijven ondersteunen, maar wenst ze op een meer professionele en functionele manier te organiseren. Dit is ook de reden waarom die hervormingen tijdens de vorige legislatuur werden opgestart en waarom die nu consequent worden doorgetrokken.

De heer *Frans Wymeersch* is van mening dat er wel enige logica valt te bespeuren in de uiteenzette visie van de Vlaamse Regering over het te voeren fokkerijbeleid. Anderzijds is het voor hem niet helemaal duidelijk wat de heer Carton in zijn verzoekschrift juist wil aangeven. Daarom vraagt de heer Wymeersch dat, zoals ook gevraagd door de verzoeker, deze zou gehoord worden door de subcommissie om zijn verzoekschrift te verduidelijken of dat hij minstens om een schriftelijke toelichting zou worden gevraagd.

Na beraadslaging onder de aanwezige leden in de subcommissie stelt de heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, voor om de heer Carton zijn verzoekschrift schriftelijk te laten verduidelijken. De leden van de subcommissie gaan hier-

mee akkoord. (De uitgebreide schriftelijke reactie van de heer Carton werd aan de commissieleden bezorgd.)

3.3 Vergaderingen van 16 november en van 14 december 2004

De heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, deelt mee dat uit de documenten die door de heer Carton ter beschikking werden gesteld, blijkt dat een juridische procedure loopt voor de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt. In het geval van een lopende juridische procedure bepaalt de gewoonte inzake verzoekschriften dat de procedure wordt stopgezet. De heer *Frans Wymeersch* stelt dat de gerechtelijke procedure buiten dit verzoekschrift valt. Na een discussie wordt geconcludeerd dat een advies wordt gevraagd aan de juridische dienst van het Vlaams Parlement. Het advies van 23 november 2004 werd als bijlage opgenomen bij het verslag.

Op 14 december 2004 beslist de subcommissie tijdens een regeling van de werkzaamheden dat op basis van het advies van de juridische dienst en na onderzoek, de bespreking van het verzoekschrift kan worden voortgezet. Tevens wordt overeengekomen om de heer Carton en een vertegenwoordiger van de administratie de gelegenheid te geven om een korte toelichting te geven.

3.4 Vergadering van 11 januari 2005 – Hoorzitting met de verzoeker en een vertegenwoordiger van de Administratie Beheer en Kwaliteit Landbouwproductie (ABKL)

3.4.1 Uiteenzetting door de heer Bernard Carton

De heer *Bernard Carton* zegt dat hij blijft vechten tegen de voorgestelde koepel omdat hij geen onrecht kan verdragen. Een klein groepje mensen heeft voor zijn sector een regeling bedisseld op een onaanvaardbare manier.

De heer *Piet Vanthemsche* heeft als opdrachthouder bij minister Dua een zeer goede toekomstvisie over de Vlaamse fokkerij geschreven. Met rationele argumenten werd daarin aangetoond dat de bundeling van de expertise en de financiële middelen voor de volledige fokkerij een meerwaarde zou creëren. De voorzitters van alle bestaande

verenigingen werden uitgenodigd en mochten hun standpunt bekendmaken. Er was echter geen discussie mogelijk, er zou een koepel opgericht worden.

Al van bij de eerste vergaderingen is duidelijk gemaakt dat de bestaande organisaties hun overheidssubsidies zouden verliezen. Het is dan ook logisch dat die organisaties het noodgedwongen eens waren met de voorstellen. Ze kregen immers de garantie dat ze allemaal een zitje zouden krijgen in de raad van bestuur. In de volgende vergadering werd ook duidelijk dat de koepel er snel zou komen. De verdeling van de bestuursmandaten was belangrijker dan de inhoud. Het is jammer dat er vooraf geen gezamenlijke visie over de toekomst van de fokkerij bepaald werd. Twee verenigingen hebben daarop het overleg verlaten: eerst de Vlaamse Vereniging van Kleine Herkauwers (VVKH) en vervolgens de Professionele Geitenhouders.

De voorzitters kregen de opdracht de idee van een koepel te verkopen aan hun respectievelijke leden, die nooit geraadpleegd werden. De beslissingen werden gewoon medegedeeld. Op 1 juni 2004 is de koepel dan opgericht. In een koepel moeten alle bestaande en eventuele nieuwe verenigingen zitting hebben. Uit de details van de statuten blijkt dat het hier dus geen koepelvereniging betreft, maar een vereniging opgericht door een aantal bestuursleden van bestaande fokkerijverenigingen die daarvoor zelfs geen mandaat gekregen hebben van hun eigen fokkers. De bestuursleden waren dus niet gemandateerd om een nieuwe vereniging op te richten.

De Kleine Herkauwers Vlaanderen vzw is dus geen koepelorganisatie, maar een nieuwe vereniging zonder binding met de bestaande verenigingen, die wel de overheidssubsidies zal monopoliseren. Het mandaat van de huidige bestuurders duurt tot maart 2006. Bijna twee jaar lang zullen zij alles beslissen.

De Europese richtlijn stelt duidelijk dat er geen discriminatie mag zijn tussen de leden. De huidige statuten van de koepelorganisatie maken een erkenning onmogelijk. In artikel 4 staat dat iedereen lid kan worden. Dat zijn de aangesloten leden. De aangesloten leden moeten dan een keuze maken tussen vier beleidsdomeinen. Dan worden het actieve leden. Ze hebben dan nog altijd geen

stemrecht, maar alleen de mogelijkheid om elke vier jaar vijf afgevaardigden in de algemene vergadering te verkiezen. Dat zijn de effectieve leden. Dat is pure discriminatie.

Men verdeelt ook heel kunstmatig de volledige sector in vier segmenten. Een opdeling tussen geitenfokkerij en -houderij strookt niet met de realiteit. Een geitenfokker heeft dieren voor de productie maar ook voor de fokkerij, maar kan dus maar voor een van de twee segmenten kiezen. Dat is een nieuwe discriminatie, waardoor de koepel niet kan erkend worden.

De volgende stap in de strategie is de inpikking van de leden van de bestaande organisaties. De nieuwe vzw-wetgeving heeft alle provinciale verenigingen verplicht om hun statuten aan te passen. De administratie heeft van die kans gebruik gemaakt om de invloed van die verenigingen op en hun band met de fokkerij te verbreken. Uiteindelijk hebben de provinciale verenigingen zichzelf buitenspel geplaatst. Nu vraagt men aan deze verenigingen zelfs om 13 euro lidgeld door te storten aan de koepel. Het ergste is dat heel wat verenigingen daarvoor ofwel hun reserves moeten aanspreken, ofwel het lidgeld moeten verhogen. Dat opent gelukkig de ogen van de fokkers. Dat bleek zaterdag 8 januari 2004 op Agriflanders waar heel wat fokkers stelden: "Deze koepel hebben wij nooit gevraagd!". Het heeft geen zin om een structuur op te leggen waar de basis niet om vraagt. Het ongenoegen in de sector is groot volgens de heer Carton.

De Europese richtlijn zegt duidelijk dat de bevordering van de stamboekfokkerij in elke lidstaat moet gebeuren door de erkenning en subsidiëring van alle fokkerijverenigingen die aan de gestelde eisen voldoen. De koepel voldoet niet aan alle voorwaarden. De Vlaamse overheid negeert de Europese zienswijze en richt één monopoliestructuur op. Dat staat niet in de wet. Het is ook niet bepaald dat er maar één vereniging mag zijn.

De stamboekfokkerij is altijd gedragen door hobbyfokkers. De provinciale verenigingen werken allicht niet perfect maar hebben een enorme impact op de fokkerij. Men wil dat teniet doen zodat die werking uiteindelijk verdwijnt.

De spreker pleit dus voor concurrentie tussen de bestaande verenigingen, zoals Europa het voor-

stelt. Het is niet de bedoeling om de bestaande verenigingen te beconcurreren maar wel een alternatief te bieden. De bestaande verenigingen vertegenwoordigen immers slechts twee procent van de volledige sector. In een normale situatie nemen 5 à 10 % van de schapen- en geitenhouders deel aan de fokkerij; de laatste tien jaar heeft zeker vijf procent van de leden afgehaakt. De heer Carton wil dat kleine segment aanspreken zodat ze terug beginnen te fokken. Dat zal niet lukken met nieuwe structuren, maar wel door mensen met dezelfde gewoontes en ideeën samen te brengen.

De heer Carton ziet dus maar één mogelijkheid: dat de koepel zo snel mogelijk wordt opgedoekt. Hij is ondemocratisch ontstaan en wordt niet gesteund door de basis. De overheid en de ambtenarij moeten niet bang zijn om concurrentie te laten spelen; die zal geen revolutie teweeg brengen maar enkel iedereen verplichten om correct te werken. De heer Carton is wel een groot voorstander van één Vlaams Fokkerijcentrum, waar alle erkende verenigingen actief in kunnen meewerken. Uit een pamflet van de koepel dat de spreker vorige week op Agriflanders te zien gekregen heeft, citeert hij: "De structuur van de vereniging zoals beschreven in de statuten wordt opgebouwd in de loop van 2005 en zal zijn definitieve vorm krijgen in 2006.". Blijkbaar gaat men nu dus toch zijn statuten aanpassen. Tusseloplossingen zijn er voor de spreker niet. De Vlaamse Regering heeft de mond vol van nieuwe initiatieven en innovaties maar dit plan is zeker geen mooi voorbeeld van duurzaam landbouwbeleid. De heer Carton is bereid om gedurende twee tot drie jaar de concurrentie te laten spelen en dan te oordelen of het al dan niet de moeite was. Maar als er van hogerhand klakkeloos structuren worden opgelegd, is dat gedoemd om te mislukken.

3.4.2 Uiteenzetting door de heer Honoré Pauwels (Administratie Beheer en Kwaliteit Landbouwproductie - ABKL)

De heer *Honoré Pauwels* licht het standpunt van de administratie toe. Hij merkt op dat de administratie altijd heeft gehandeld op basis van een akkoord met het kabinet en met de minister.

In 2002 heeft de VVKH, de vereniging waarvan de heer Carton voorzitter was en misschien nog is, een aanvraag tot erkenning ingediend voor het

bijhouden van stamboeken voor schapen- en geitenrassen. Op dat ogenblik heeft de administratie aan de minister voorgesteld om die erkenning niet toe te kennen en de minister was het daarmee eens. De Belgische wetgeving en de beschikkingen van de Europese Unie bepalen immers dat de minister de mogelijkheid heeft om een vereniging niet te erkennen indien de nieuwe vereniging de fokprogramma's van bestaande verenigingen doorkruist. De administratie oordeelde dat dit het geval was. Dit werd herhaaldelijk schriftelijk meegedeeld aan de vereniging. Bovendien werd er op dat ogenblik reeds nagedacht over nieuwe fokkerijstructuren. In de loop van 2002 werd onder impuls van toenmalig kabinetschef Piet Vanthemse een nota opgemaakt over de noodzakelijke structuurveranderingen in de Vlaamse fokkerij na het einde van het federale tijdperk.

De laatste twintig jaar is er een grote evolutie geweest in de structuren. Een goed voorbeeld is de sector van het rundvee. In 2002 bestond er in Vlaanderen één vereniging die de stamboekactiviteiten van rundvee groepeerde, zowel voor melkvee als voor vleesvee, namelijk de Vlaamse Rundveeteeltvereniging. Deze is destijds in verschillende fasen ontstaan uit een fusie van drie groepen, namelijk de provinciale centra voor kunstmatige inseminatie, de vroegere veehoudersbonden en de veekweeksyndicaten. Zowel bij de veehoudersbonden als bij de veekweeksyndicaten waren er provinciale verenigingen die destijds allemaal erkend werden door de overheid. Zonder veel tussenkomst van de overheid is er in de rundveesector dus al een reorganisatie van deze activiteiten geweest.

In de varkenssector is iets gelijkaardigs gebeurd. Vroeger werden er negen provinciale varkensstamboeken erkend met daarboven de landsbond. Enkele jaren geleden werd beslist de provinciale verenigingen niet meer te erkennen en alleen nog de nationale vereniging, nu dus het Vlaams Varkensstamboek, te erkennen.

De administratie heeft de kwaliteiten van de VVKH en van de heer Carton in het kader van de fokkerij van kleine herkauwers nooit in twijfel getrokken. De administratie heeft ook nooit ontkend dat er problemen waren met de geitenverenigingen. Dat was trouwens een bijkomend argument om de reorganisatie door te voeren.

In 2002 zijn alle actoren die te maken hebben met stamboeken in Vlaanderen samengeroepen. Ook VVKH werd toen uitgenodigd. De heer Pauwels stelt dat hij niet heeft nagegaan of de vereniging daarbij toen aanwezig was, dat doet trouwens weinig ter zake. Tijdens die vergadering werd nagedacht over het verbeteren van de fokkerijstructuren en over de opdrachten van de verenigingen. Er werden zes fokkerijsectoren gedefinieerd, namelijk rundvee, varkens, paarden, kleine herkauwers, bedrijfspluimvee, liefhebberspluimvee en genetische diversiteit. Er werden zeven items opgesomd, maar twee ervan zullen in dezelfde sector terechtkomen.

Binnen elke sector wil de administratie één performante organisatie realiseren die zo mogelijk alle fokkers vertegenwoordigt. Vroeger werd dit een koepelvereniging genoemd, maar dat woord was verkeerd gekozen. Eigenlijk is er in elke sector immers maar één vereniging actief. De administratie wil immers alle bestaande expertise bundelen om te komen tot een goede foktechnische werking. Verder wil de administratie voorkomen dat ze overheidsmiddelen moeten verdelen over verschillende verenigingen die allemaal hetzelfde doel zouden nastreven. Het is nooit de bedoeling van de administratie geweest om systematisch en automatisch een vraag tot erkenning van een tweede of eventueel zelfs een derde fokkersvereniging binnen een bepaalde sector niet toe te staan. Indien een vereniging kan aantonen dat ze voldoende capaciteit in huis heeft om een foktechnisch beleid te voeren ten dienste van de fokkers, zal de administratie die vereniging erkennen indien dat niet ten koste gaat van de andere bestaande organisatie. De administratie wil komen tot een leidende vereniging in elke fokkerijsector, waaraan de administratie alle middelen probeert te geven, ook financiële, om een goed beleid te voeren, voornamelijk in verband met de afstamming van de dieren en de fokwaardeschattingen. Wat daarbuiten staat, zoals het ontwikkelen van fokprogramma's, kan overgelaten worden aan andere verenigingen. Het gaat hier om een voorstel van de administratie, dat nog niet formeel bekrachtigd is door de minister.

De oprichting van de koepel Kleine Herkauwers Vlaanderen was noodzakelijk om een synergie te realiseren van alle aanwezige expertise, om de concurrentie tussen de verschillende provinciale

stamboeken te doen verdwijnen en om komaf te maken met het amateuristische gedoe van sommige nationale of provinciale verenigingen. De administratie wilde dus een vereniging die zo mogelijk alle fokkers vertegenwoordigt, die verantwoordelijk is voor het hele beleid binnen die sector en die de schapen, de geiten en in een vroege fase ook de bedreigde diersoorten zou omvatten. Toenmalig minister Tavernier heeft daar echter anders over beslist, en de administratie heeft zich daaraan gehouden. Stichting Levend Erfgoed zit er dus niet bij, tenminste niet voor wat haar activiteiten op het foktechnische plan betreft.

In september 2002 werden alle verenigingen met een erkenning in de sector aangeschreven, namelijk de Landsbond van de Vleesschapen, de Nationale Vereniging voor de Geiten en de Melkschapenfokkers, de Vlaamse Schapenhouderij en de Stichting Levend Erfgoed. Daarbij kwamen nog twee feitelijke verenigingen die in het verleden een grote interesse hadden betoond voor het dossier, namelijk de Vlaamse Vereniging Kleine Herkauwers van de heer Carton en de studieclub van professionele geitenhouders. Die mensen werden uitgenodigd voor een vergadering op de administratie om hen duidelijk te maken dat er dringend werk moest worden gemaakt van die koepelvereniging Kleine Herkauwers Vlaanderen. Enkele dagen vóór de vergadering heeft de heer Carton aan de heer Pauwels laten weten dat hij niet zou ingaan op de uitnodiging. Een paar dagen na de vergadering belde de heer Carton de heer Pauwels opnieuw op. Hij bleek goed op de hoogte te zijn van alles wat tijdens de vergadering beslist was, hoewel hij niet aanwezig was geweest. Dat was geen probleem want de beslissingen waren niet geheim. De heer Pauwels heeft toen aan de heer Carton gezegd dat zijn strategie om oppositie te voeren buiten de vergadering volgens hem totaal verkeerd was. De heer Pauwels heeft hem de raad gegeven deel te nemen aan de vergadering indien hij zijn expertise ten dienste wilde stellen van de fokkers.

Aanvankelijk was de koepel opgericht door de vertegenwoordigers van de erkende verenigingen, dus door een aantal mensen in eigen naam, en niet in opdracht van de erkende verenigingen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om dit voorjaar verkiezingen te houden. De koepel is opgericht op 1 juni 2004. De administratie vond de tijd

te kort en de spanningen te groot om dan al verkiezingen te houden. Daarom kreeg de vereniging nog een jaar de kans om met de huidige samenstelling het zevenpuntenprogramma, opgelegd door de administratie bij de oprichting, uit te werken. Een van de punten is een ordentelijke werking op technisch, administratief vlak maar ook een goede registratie van de afstammingsgegevens en een degelijke ledenwerving. Dat moet uiterlijk einde maart 2006 uitgevoerd zijn. De koepel is zich aan het organiseren. Alles loopt niet van een leien dakje, maar de heer Honoré Pauwels is er zeker van dat de organisatie erin zal slagen om een vooruitstrevend fokplan op te stellen.

Het is inderdaad de bedoeling dat de vereniging vier groepen mensen zal aanspreken: de schapenfokkers en -houders en de geitenfokkers en -houders. Het is de bedoeling om het foktechnische en het economische te verbinden. Een persoon die lidgeld betaalt, wordt aangesloten lid genoemd en kan beroep doen op alle diensten van die vereniging. Iemand die bewijst dat hij ook nog schapen of geiten houdt en wenst toe te treden tot de beslissingsorganen van die vereniging, moet inderdaad één van de vier groepen kiezen. Dan kan die persoon actief lid worden en zitting hebben in de algemene vergadering, die de leden van de raad van bestuur kiest.

3.4.3 Vragen van de leden

Vragen aan de heer Bernard Carton, verzoeker

De heer *Karlos Callens* vraagt de heer Carton welke vorm van samenwerking tussen de fokkers hij dan wel voorstelt. De heer *Bernard Carton* antwoordt dat de koepel zal verdwijnen als er concurrentie komt. Het systeem werkt nu eenmaal niet, omdat het zeer kunstmatig is om schapen en geitenfokkers samen te brengen. De provinciale verenigingen van de vleesschapen, die zeer actief zijn en behoorlijk werken, gaan zich wel gezamenlijk manifesteren als de Vlaamse Vereniging voor de Vleesschapen. In de geitensector ligt dat iets moeilijker. Het nationaal verbond werkt immers niet meer naar behoren. De vereniging van Vlaams-Brabant heeft wel de intentie om zijn statuten aan te passen aan de Vlaamse structuur. De heer Carton weet niet of er dan nog een derde of een vierde vereniging komt. Hij weet alleen dat de grootste vereniging in Vlaanderen, de Vlaamse Hobbyfokkers, met zeshonderd leden, nog nooit

in de discussie betrokken is geweest. Het is nog een groot vraagteken of zijn eigen vereniging nog interesse zal hebben. Dat zal van de spelregels afhangen. De heer Carton wil dat de basis groter wordt. Nu is geen twee procent van de dieren in de fokkerij betrokken, normaal moet dat vijf tot tien procent zijn. Dat verandert niet met een koepelstructuur maar enkel door de mensen mogelijke alternatieven te bieden.

De heer *Karlos Callens* wil weten wat de voordelen zijn van een grotere betrokkenheid. De heer *Bernard Carton* stelt dat zijn vereniging, de Vlaamse Vereniging voor Kleine Herkauwers, langs alle kanten geboycot is omdat ze een totaal ander beleid wilde. De hele malaise in de fokkerij heeft te maken met vriendjespolitiek. Die wordt niet opgelost door met dezelfde mensen in een totaal nieuwe structuur te werken. Als men concurrentie toelaat, zal men hoe dan ook verplicht zijn om correct te werken: men zal met een open boekhouding moeten werken en verantwoording aan de fokkers moeten afleggen. Nu wordt er met getrapte vertegenwoordiging gewerkt en blijft alles binnenskamers. Dat moet doorbroken worden.

De heer *Karlos Callens* herhaalt zijn vraag: wat zijn de voordelen van een positief antwoord op de vraag van de heer Carton? De heer *Bertrand Carton* antwoordt dat er veel meer fokkers betrokken zullen worden bij de fokkerij. Nu worden subsidies voor fokkerij aan een zeer kleine groep gespendeerd. Kan men dan nog wel over fokkerij spreken? Professionele schapen- en geitenhouders halen nu hun materiaal uit het buitenland; ze hebben geen enkel vertrouwen meer in wat er in Vlaanderen gebeurt: omdat de inteelt te groot is en de basis te klein wegens de vriendjespolitiek.

De heer *Frans Wymeersch* is blij dat de commissie de heer Carton kan horen. Hij had de indruk dat er daartegen enig bezwaar bestond. Hij wil weten in hoeverre de heer Carton al geprobeerd heeft om een en ander bij de Vlaamse Regering of administratie aan te kaarten en waarom dat nog niet gelukt is.

Er bestaan blijkbaar heel wat verenigingen die eenzelfde doelgroep aanspreken. Hoeveel zijn er dat precies? Om hoeveel professionele en hobbyfokkers gaat het?

Wat is voor de heer Carton het einddoel van het Vlaamse fokkerijbeleid?

De heer *Bernard Carton* vermoedt dat de schapensector, met vijf provinciale verenigingen, 450 tot 500 actieve mensen vertegenwoordigt. In de geitensector ligt dat aantal rond de 150. Alle professionele geitenhouders, 35 tot 40 mensen, zijn evenwel helemaal niet actief in de stamboekwerking, hoofdzakelijk omdat ze die niet vertrouwen. De Vlaamse Vereniging voor Kleine Herkauwers wil een alternatief bieden voor al diegenen die hebben afgehaakt. De hele fokkerij is door de jaren heen immers verworpen tot een schoonheidswedstrijd voor het dier, terwijl er, zeker voor de geiten, aan de economische parameters, met name de melkproductie en de groeicijfers, weinig aandacht geschonken wordt. Inzake de schapen is de toestand wel beter: de Vlaamse Schapenhouderij heeft op heel wat plaatsen weegprogramma's opgezet, maar die hebben nooit voldoende respons gehad. De fokkerij moet als bedoeling hebben op een correcte manier dieren te produceren die kunnen worden gebruikt in de houderij. Daar wou de nieuwe vereniging zich voor inzetten, door het accent te leggen op de economische parameters. De administratie houdt bijvoorbeeld vast aan het klassieke lineaire systeem om een dier te beoordelen en wil niet weten van moderne technieken als vetscanning om de vleeskwiteit te verhogen, die in het buitenland wel worden gebruikt. Ook de hobbyfokkers, die zeer kleinschalig bezig zijn, kunnen een bijdrage leveren tot de fokkerij maar dan moeten ze wel de nodige instrumenten krijgen en gestimuleerd worden. Dat gebeurt nu niet.

De heer *Frans Wymeersch* begrijpt dat er een relatief klein aantal mensen en verenigingen op het terrein betrokken zijn. Maar de Vlaamse Regering heeft bij de tweede aanpassing van de begroting voor 2004 met terugwerkende kracht wel voorzien in een aanzienlijke subsidie voor de koepelvereniging. Dit terwijl uit het pamflet dat vorige week op de landbouwbeurs is verspreid, blijkt dat die koepel pas vanaf 2006 op het terrein in werking treedt.

Vragen aan de heer Honoré Pauwels (ABKL)

De heer *Karlos Callens* meent dat er een consensus mogelijk moet zijn tussen de heer Carton en

de administratie. De koepel wordt gereorganiseerd. Kan de vereniging van de heer Carton tot de koepel toe treden?

De heer *Frans Wymeersch* geeft toe dat het hier een klein segment van de landbouw betreft, maar herkent de problemen die ook in de pluimveesector aan bod komen. Ook in die sector zijn er grote verschillen tussen de diersoorten. Het is vreemd dat er zo'n heibel ontstaat over mensen die juist de biodiversiteit willen bevorderen. Hij heeft de indruk dat de structuren primeren op het maatschappelijke doel.

Heeft de administratie ten gevolge van de wisseling van ministers, haar houding moeten wijzigen? De heer Pauwels wil van het amateuristisch gedoe af en een en ander professionaliseren. De heer Wymeersch weet dat het amateurisme van hobbyisten heel wat knowhow genereert. Heeft men daarmee rekening gehouden? Waarom werd de nieuwe vzw niet opgericht door de bestaande vzw's maar door een aantal individuen, al dan niet gemandateerd door verenigingen? De koepel die al dan niet al opgericht is, zou slechts een minimaal percentage van de fokkers vertegenwoordigen. De heer Carton sprak over 2 procent. Is het verantwoord om dergelijke structuur op te richten als er niet getracht wordt om alle betrokkenen te bereiken? Hoe worden de geitenhouders die afgehaakt hebben, opnieuw betrokken? Het kan niet dat er een structuur wordt opgelegd zonder overleg met de sector. De spreker vermoedt dat dat een erfenis is van het vorige kabinet. Kan er opnieuw overlegd worden?

Op een pamflet uitgedeeld op Agriflanders werd de structuur en de subsidiewijze uit de doeken gedaan. Hoe werkt dat nu concreet? De politieke verantwoordelijken hebben hun goedkeuring gehecht aan de subsidieverdeling. Hoe worden de subsidies verdeeld en waar komen ze terecht?

De heer *Jos De Meyer*, voorzitter, zegt dat de administratie niet kan antwoorden op vragen die betrekking hebben op de minister en het kabinet. De heer *Frans Wymeersch* zal daarmee rekening houden en nadien de nodige aanbevelingen doen.

De heer *Honoré Pauwels* zegt dat noch de VVKH, noch een andere vereniging kan aansluiten bij de

koepelvereniging Kleine Herkauwers Vlaanderen vzw omdat enkel individuen en geen organisaties lid kunnen worden. Eenieder die wil wegen op het beleid van de vereniging moet niet alleen lid worden maar ook voldoen aan de voorwaarden om in de beleidsorganen zitting te hebben en bovendien verkozen worden in de raad van bestuur.

De koepelvereniging Kleine Herkauwers Vlaanderen vzw is opgericht op 1 juni 2004 en dus in werking. Toen de heer Pauwels sprak over amateurisme had hij het over het beheer en de verwerking van de informatie en het fokbeleid. Hij had het niet over de individuele leden. Een aantal amateurs werkt trouwens heel professioneel, soms meer dan de zogenaamde professionele houders of fokkers.

De heer Honoré Pauwels kent het juiste percentage van de sector dat de vereniging vertegenwoordigt, niet. Hij betreurt samen met de vereniging dat ze niet meer leden heeft. De vereniging heeft de opdracht gekregen om promotie te voeren zodat de foktechnische werking zo ruim mogelijk bekend gemaakt wordt. Ze moeten ook de betrokkenen de gelegenheid bieden en aanmoedigen om aan te sluiten bij de vereniging en hen duidelijkheid geven welke technische ondersteuning ze kunnen verwachten.

Op het kabinet is er een ontwerp van ministerieel besluit dat de Kleine Herkauwers Vlaanderen erkent als enige vereniging voor het bijhouden van de stamboeken, het uitwerken van prestatieonderzoeken en het afleveren van technische certificaten. Ook worden daarin de erkenningen van alle andere verenigingen, nationaal en provinciaal gestructureerd, ingetrokken. De administratie wacht nu af. Voor 2005 worden alle subsidies, met uitzondering van deze bestemd voor Stichting Levend Erfgoed, daarenboven toegekend aan Kleine Herkauwers Vlaanderen. Voor 2004 was het aanvankelijk ook de bedoeling van de administratie om de subsidies toe te kennen aan die vereniging. Uiteindelijk bleek dat niet mogelijk omdat het jaar te ver gevorderd was. De vereniging moest de volledige knowhow putten uit de drie verenigingen. Ze kon dus nog niet belast worden met de volledige afhandeling van de subsidieaanvragen. Voor 2004 heeft de administratie de subsidies nog toegekend aan de op dat ogenblik

en nu nog erkende verenigingen, Vleeschapen, Geiten en Melkschapen, Vlaamse Schapenhouderij en Stichting Levend Erfgoed.

Voor de heer *Frans Wymeersch* is de scheidingslijn tussen de verantwoordelijkheid van de administratie en van de minister niet altijd duidelijk. De bijkomende informatie noopt tot beschouwing maar ook tot actie. De doelstellingen van de verzoeker en de administratie zijn gelijk en dienen het belang van de fokkers. De politieke verantwoordelijken moeten beide verzoenen. Er is te weinig overleg geweest.

3.5 Vergadering van 18 januari 2005 – Voortzetting van de bespreking en conclusie

De heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, stelt voor om tijdens deze vergadering de bespreking af te ronden. Hij vraagt of er hiertoe voorstellen zijn.

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat een aantal elementen steeds terug komen die bovendien gelijkennissen vertonen. Er is nood aan een gestructureerd en professioneel fokkerijbeleid van hoge kwaliteit met een centrale structuur. Het belangrijkste punt dat naar voor is gekomen tijdens de besprekingen is dat er een breed draagvlak moet zijn en dat hier aan wordt gewerkt. Mevrouw Rombouts stelt namens de CD&V-fractie voor om voorlopig niet tussen te komen in de nieuwe structuur zoals die werd uitgewerkt door de administratie en de kabinetten van de huidige en vorige ministers van Landbouw. De nieuwe structuur moet een kans krijgen. Tot slot stelt zij voor om aan de verschillende verenigingen volledige medewerking te vragen aan een zo breed mogelijk draagvlak voor het fokkerijbeleid in Vlaanderen.

De heer *Frans Wymeersch* onthoudt twee wezenlijke zaken. Ten eerste is gebleken dat zowel de verzoeker als de administratie vragende partij zijn voor een degelijk en goed gestructureerd fokkerijbeleid in Vlaanderen. De vraag stelt zich vervolgens hoe dit wordt gerealiseerd: met welke middelen, welke structuur, enzovoort. Blijkbaar is er daar een appreciatieverschil tussen enerzijds de verzoeker en anderzijds de administratie en de vroegere en huidige politieke verantwoordelijken. Ten tweede werkt volgens de heer Wymeersch de nieuwe structuur nog niet helemaal. Er wordt zelfs gedacht aan een verfijning van de statuten.

Gezien de verschillende partijen hetzelfde doel voor ogen hebben, stelt de spreker zich de vraag of het niet mogelijk is een aantal problemen, die mogelijk te maken hebben met een slechte communicatie of eventuele persoonsgebonden gevoeligheden, op te lossen. Daarom zou hij de regering of de administratie willen aanbevelen om alsnog met de mensen op het terrein aan de tafel te gaan zitten. De expertise situeert zich, soms weliswaar onvolkomen, uiteindelijk op het terrein. De expertise moet van de basis komen en kan moeilijk van bovenaf worden opgelegd. Als bewijs hiervan haalt de heer Wymeersch het feit aan dat de koepelorganisatie bestaat uit individuele leden. Een koepelorganisatie is volgens de spreker echter een organisatie die een aantal bestaande verenigingen overkoepelt. Het kind mag niet met het badwater worden weggegooid. De bestaande expertise op het terrein mag niet verloren gaan. Daarom beveelt de heer Wymeersch vanuit de Vlaams-Belangfractie de administratie of de politiek verantwoordelijken aan om met de bestaande verenigingen op het terrein te gaan praten om mekaar te vinden met als doel om in het kader van het algemeen belang een serieuze structuur op te zetten.

De heer Wymeersch wil geen twee jaar wachten maar wil nu kijken of er kan worden bijgestuurd zodat geen expertise overboord wordt gegooid.

De heer *Jef Tavernier* stelt dat hij niet wou tussenkomen maar wil toch aanmanen tot voorzichtigheid met de stelling van de heer Wymeersch. De heer Wymeersch zou volgens de heer Tavernier laten uitschijnen dat er een tegenstelling is tussen enerzijds de administratie en de verschillende opeenvolgende kabinetten en anderzijds het terrein. De heer Tavernier heeft als toenmalig bevoegd minister ervaren dat voorstellen werden gedaan in discussie met bestaande verenigingen. Deze verenigingen zijn als dusdanig wel niet opgenomen maar wel een aantal mensen uit die verenigingen. Vanuit de toenmalig erkende verenigingen is er geen bezwaar of verzoekschrift ingediend. Er is weliswaar één vereniging die vroeger niet erkend was die wél bezwaar heeft ingediend. Iedereen is vrij om zijn bezwaren te uiten maar het voorstellen alsof er een tegenstelling zou zijn tussen het terrein en de administratie is volgens de heer Tavernier schromelijk overdreven.

De vraag is of de zaken gecoördineerd en gecentraliseerd worden aangepakt of dat ruimte wordt

gelaten voor concurrentie tussen de verenigingen. Dit is de fundamentele optie. De administratie en de verschillende opeenvolgende kabinetten zijn van mening dat concurrentieel werken met verschillende koepels niet zinvol is. De heer Tavernier verzet zich ten gronde tegen een visie die stelt dat dé administratie of dé politiek, los van wie dan ook, iets opdringt aan het terrein. Het terrein is bij deze hervorming betrokken en een groot deel ervan – er kan gediscussieerd worden over de grootte – gaat akkoord met de hervorming.

De heer *Karlos Callens* is van oordeel dat een koepel voor het fokkerijbeleid zeer zinvol is. Wat de heer Callens opviel tijdens de hoorzitting is dat de heer Honoré Pauwels van de ABKL vertelde dat de heer Carton niet aanwezig was op de voorbesprekingen over de statuten. Hij stelt zich de vraag waarom. Was hij niet uitgenodigd of wilde hij niet aanwezig zijn?

De oplossing ligt volgens de heer Callens bij de koepelorganisatie: indien deze het voor haar goede werking noodzakelijk acht dat de leden van de vereniging van de heer Carton aansluiten, kan hij zich daarachter scharen. Hij laat de koepelorganisatie hierin de volledige vrijheid en is van mening dat het niet de taak is van de commissieleden om te zeggen hoe de koepelorganisatie zich het best kan organiseren. Als de zaken verkeerd zouden lopen, is het de taak van de commissieleden hierop te wijzen.

De heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, stelt dat hij bijzonder goed heeft geluisterd naar de verschillende besprekingen. Hij heeft aandachtig alle literatuur, beschikbaar gesteld door de verzoeker en derden, gelezen. Hij is ervan overtuigd dat een overeenstemming over alle details moeilijk ligt, maar de heer De Meyer doet een algemeen voorstel van conclusie waarover eventueel een consensus mogelijk is. Het voorstel van conclusie luidt als volgt:

“De uitwerking van de concrete structuren voor de fokkerijverenigingen in de landbouwsector is niet de opdracht van de subcommissie Landbouw en het Vlaams Parlement, maar wel van de administratie.

De subcommissie Landbouw van het Vlaams Parlement heeft wel de bekommernis dat tijdens de implementatie van de nieuwe structuren voor de fokkerij aandacht besteed wordt aan de betrok-

kenheid van zoveel mogelijk houders van dieren en dat bij een tussentijdse evaluatie dit zeker beoordeeld wordt.”.

De heer *Frans Wymeersch* richt zich tot de heer Tavernier en stelt dat hij getracht heeft in de discussie niet de ene partij tegen de andere partij uit te spelen. Hij stelt dat hij integendeel heeft trachten aan te tonen dat uiteindelijk het doel van beide gelijklopend is. Ten tweede heeft hij vastgesteld dat de koepelorganisatie in wezen geen koepelorganisatie is, maar een organisatie van individuen. Ten derde en ten gronde citeert hij uit het voorlopig tussentijds verslag van de hoorzitting de heer Pauwels: “We hebben de kwaliteiten van de betrokken vereniging (VVKH) en van de heer Carton in het kader van de fokkerij van kleine herkauwers nooit in twijfel getrokken.”, en: “We willen alle bestaande expertise bundelen om te komen tot een goede foktechnische werking.”. De administratie stelt met andere woorden dat uiteindelijk het eindresultaat en de expertise op het terrein – ook en misschien vooral van de vereniging van de heer Carton (VVKH) – belangrijk is.

Wat het voorstel tot conclusie betreft, begrijpt de heer Wymeersch dat de voorzitter getracht heeft om de verschillende gevoeligheden te vatten in een algemene tekst. Hij vreest echter dat deze tekst te algemeen is. Vermits er nog tot 2006 enige evolutie mogelijk is en aangezien de statuten worden herwerkt, suggereert hij dat de administratie in samenspraak met de mensen op het terrein, nagaat of er geen specifieke plaats kan worden voorzien in de koepelstructuur voor de bestaande verenigingen. Eventueel kan een onderscheid worden gemaakt tussen de taken van de koepelorganisatie en de taken van de organisaties werkzaam op het terrein. Mogelijks kunnen zij ook bedacht worden met een adviserende functie. De heer Wymeersch beveelt een nieuwe gespreksronde aan om na te gaan hoe op een snelle en efficiënte manier het uiteindelijk doel kan worden bereikt.

Mevrouw *Tinne Rombouts* wijst erop dat de heer Pauwels van de ABKL zelf erkend heeft dat de term koepelorganisatie niet erg juist is. Het gaat om een leidinggevende organisatie waarbij iedereen kan toetreden.

De heer *Frans Wymeersch* erkent dit, maar is van mening dat men de kans niet mag laten voorbijgaan om te komen tot een organisatie gerugsteund door verenigingen op het terrein. Dit geldt

des te meer omdat de statuten nog tot 2006 voor wijziging vatbaar zijn.

De heer *Jef Tavernier* merkt op dat er blijkbaar sprake is van een zekere verwarring. Het gaat hier niet over een koepelstructuur maar over een nieuwe structuur. De heer Tavernier stelt dat de heer Wymeersch gelijk zou hebben indien het zou gaan om een koepelstructuur waarbij de vier bestaande, erkende verenigingen opgenomen worden en een vijfde (niet-erkende) niet. In het voorliggende geval gaat het om een nieuwe structuur waarbij individuele personen worden aangesproken. Hij stelt vast dat de vier erkende verenigingen zich kunnen terugvinden in de nieuwe structuur, zoniet zouden de commissieleden van hen ook verzoekschriften of andere bezwaren hebben ontvangen. Er is één vereniging die zegt dat ze zich hierin niet kan terugvinden.

De heer *Frans Wymeersch* stelt dat dit in de praktijk betekent dat de bestaande structuur met de vier erkende organisaties de facto wordt opgedoekt.

Hij betreurt dat de heer Tavernier als toenmalig bevoegd minister en als toegevoegd lid van de subcommissie tussenkomt in de bespreking omdat hij misschien beschikt over meer informatie dan de andere commissieleden. De heer Wymeersch is van mening dat de diversiteit op het terrein dusdanig groot is, dat ze moeilijk is te vatten in één organisatie. Bovendien wordt, in tegenstelling met de algemene beleidsvisie van de huidige meerderheid, een structuur van bovenuit opgelegd. De Vlaams-Belangfractie blijft bij haar mening. De heer Wymeersch zegt dat hij dit dossier wil blijven opvolgen, niet zozeer op organisatorisch-technisch vlak maar wel in het kader van het algemeen belang.

De heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, vraagt of er nog andere voorstellen tot conclusie zijn. Hij herhaalt dat hij er zich van bewust is dat niet iedereen zich volledig kan terugvinden in de tekst. Anderzijds is de teneur van de tekst dat een aantal aspecten opnieuw bekeken en geëvalueerd worden, waardoor hij denkt dat deels tegemoet wordt gekomen aan het verzoekschrift. Dit voorstel van conclusie mag zeker niet als het standpunt

van de administratie beschouwd worden. Indien noodzakelijk kan er gestemd worden.

De heer *Frans Wymeersch* stelt voor dat hij de kans krijgt om tegen volgende week de statuten van de koepelorganisatie te bekijken en om een kort maar ander voorstel van conclusie voor te bereiden.

De heer *Jos De Meyer*, commissievoorzitter, is het hier niet mee eens. Er werd een dagorde afgesproken voor de hoorzitting en de besluitvorming waar de fractie van de heer Wymeersch mee akkoord was. Bovendien ontving de heer Wymeersch zoals alle commissieleden eind 2004 een schriftelijke reactie van de heer Carton waarbij als bijlage de statuten van de koepelorganisatie zijn opgenomen.

De heer *Frans Wymeersch* stelt dat zijn fractie in dit geval zal deelnemen aan de stemming over de voorgestelde conclusie. Hij behoudt zich het recht voor om tijdens de plenaire vergadering alsnog een tussenkomst te houden over de voorgestelde conclusie. De tekst moet nog verder worden bestudeerd en de Vlaams-Belangfractie zal zich er niet positief over uitspreken.

De heer *Karlos Callens* is van mening dat met de voorgelegde tekst aan de administratie wordt voorgesteld om de zaak nog even te bekijken en om te luisteren naar de visie van de heer Carton. Indien er fouten zijn gebeurd moet de administratie zijn verantwoordelijkheid nemen.

5. Conclusie

In een indicatieve stemming wordt de volgende conclusie aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen:

“De uitwerking van de concrete structuren voor de fokkerijverenigingen in de landbouwsector is niet de opdracht van de subcommissie Landbouw en het Vlaams Parlement, maar wel van de administratie.

De subcommissie Landbouw van het Vlaams Parlement heeft wel de bekommernis dat tijdens de implementatie van de nieuwe structuren voor de

fokkerij aandacht besteed wordt aan de betrokkenheid van zoveel mogelijk houders van dieren en dat bij een tussentijdse evaluatie dit zeker beoordeeld wordt.”.

De verslaggevers,

Karlos CALLENS
Stefaan SINTOBIN

De voorzitter,

Jos DE MEYER

BIJLAGE:

Advies van de juridische dienst van het Vlaams Parlement over het
verzoekschrift van de heer Carton over het fokkerijbeleid

Vragen naar
Michiel Elst
☎ 4063

Directie Informatie
Juridische dienst
23 november 2004
inf/mel,gja/mel/041123.001

***Nota van de Juridische dienst aan de Subcommissie voor
Landbouw***

**Verzoekschrift van de heer Bernard Carton over het
fokkerijbeleid**

Vraagstelling

Op 5 september 2004 heeft de heer Bernard Carton een verzoekschrift ingediend over het fokkerijbeleid in Vlaanderen. Bij de behandeling van het verzoekschrift in de Subcommissie Landbouw werd vastgesteld dat de verzoeker een rechtszaak begonnen is, waarbij hij de ontbinding van een erkende fokvereniging vraagt. De Subcommissie vraagt de Juridische dienst om advies over de vraag of het opportuun is dit verzoekschrift verder te bespreken, dan wel of het, gelet op de interferentie met de gerechtelijke procedure, beter is de bespreking stop te zetten of tenminste op te schorten.

Analyse

Algemeen

De geldende decreten van 6 juli 2001 bevatten geen bepalingen met betrekking tot de samenloop van een gerechtelijke procedure met de verzoekschriftenprocedure.

Indien het voorwerp van een verzoekschrift een vraag is tot hervorming van een gerechtelijke uitspraak, dan is het duidelijk dat het verzoekschrift bij het begin van de procedure onontvankelijk is: het Vlaams Parlement is geen hogere beroepsinstantie.

Vaak komt evenwel slechts op een later ogenblik, tijdens de behandeling van een ontvankelijk verklaard verzoekschrift, aan het licht dat de verzoeker ook betrokken is in een rechtszaak in verband met hetzelfde onderwerp. In dat geval dient het Vlaams Parlement, rekening houdend met het beginsel van de scheiding der machten, de behandeling van het verzoekschrift stop te zetten, en de verzoeker mee te delen waarom de procedure stopgezet werd. Dat is dan het decretaal voorgeschreven gemotiveerde antwoord van het Vlaams Parlement op het

verzoekschrift. Een alternatief is de procedure niet stop te zetten, maar ze te schorsen indien er een redelijk vooruitzicht is dat de gerechtelijke procedure definitief beëindigd zal worden vóór het verstrijken van de termijn die het Vlaams Parlement op basis van de geldende decreten heeft om op het verzoekschrift te antwoorden.

Het voorgaande is evenwel slechts relevant indien het voorwerp van de gerechtelijke procedure en het voorwerp van het verzoekschrift geheel of gedeeltelijk overlappen. Wanneer echter bij het Parlement een verzoekschrift ingediend wordt met vragen over of voorstellen voor het beleid, en er loopt tegelijkertijd een gerechtelijke procedure met betrekking tot een concrete toepassing van dat beleid of met betrekking tot betwiste aanspraken tussen particulieren in het kader van dat beleid, is er geen enkel bezwaar dat het Parlement dit verzoekschrift verder behandelt en een antwoord geeft op die beleidsvragen. De beide procedures kunnen dan naast elkaar gevoerd worden – het voorwerp en de doelstelling van beide procedures is immers wezenlijk verschillend.

Concreet

Het verzoekschrift dd. 5 september 2004 betwist in essentie het feit dat de overheid blijft vasthouden aan het monopolie van één erkende fokvereniging, dat deze werkwijze geen oplossing biedt aan de malaise binnen de sector, en dat het huidige plan wel de belangen van de administratie, maar niet die van de kleine fokker dient. De verzoeker heeft reeds in 2002 bij de rechtbank van eerste aanleg het Nationaal Verbond van Geiten- en Melkschaapfokkers vzw gedagvaard, teneinde die vzw te laten ontbinden. Het verzoek tot ontbinding wordt met juridische argumenten ondersteund. Op geen enkele wijze wordt in die gerechtelijke procedure het algemeen fokkerijbeleid aangeklaagd. O.i. is het voorwerp van beide procedures hier duidelijk van elkaar onderscheiden, en is het perfect mogelijk om een uitspraak te doen over het verzoekschrift, zonder op enige wijze, rechtstreeks of onrechtstreeks, de lopende gerechtelijke procedure te beïnvloeden.

De subcommissie heeft m.b.t. het verzoekschrift en de beleidsvraag die erin vervat zit, uitleg gevraagd aan de bevoegde minister, die hierover een nota heeft ingediend. De verzoeker heeft hierop een omstandige schriftelijke repliek geformuleerd met bijkomende voorstellen/vragen (zie m.n. p.14). Het komt de Subcommissie toe te oordelen of ze hiermee over voldoende gegevens beschikt om een antwoord op de beleidsvraag van de verzoeker te formuleren. Om op de beleidsvraag inzake monopolievorming (rudimentair samen te vatten als: “is het gebruik van een systeem van erkende koepelorganisaties per diersoort, die op hun beurt verenigd worden in de vzw Vlaams Fokkerij Centrum, een goede beleidskeuze ?”) te antwoorden, is in se de afloop van de gerechtelijke procedure niet echt relevant. Verder uitstel van behandeling is dan ook specifiek om die reden niet nodig. Alleen dient het Vlaams Parlement zich te onthouden van enige uitspraak over de juridische vragen die aan de orde zijn in de lopende rechtszaak.

Overigens zou in concreto het uitstel van behandeling niet veel opleveren. Uit het dossier dat de verzoeker bezorgd heeft, en uit een mail van 23 november ll. van de verzoeker, blijkt dat de uitspraak van de rechtbank in de maand februari 2005 verwacht mag worden. Tegen die uitspraak is evenwel beroep mogelijk, zodat het hoegenaamd niet zeker is dat er een definitieve gerechtelijke uitspraak zal zijn vóór het einde van de termijn waarover het Vlaams

Parlement beschikt om een antwoord op het verzoekschrift te formuleren (i.c. 8 maart, eventueel gemotiveerd verlengd tot 8 juni 2005).

Advies

De Subcommissie – en uiteindelijk de plenaire vergadering – oordeelt soeverein of de behandeling van een verzoekschrift afgerond kan worden. Concreet dient de Subcommissie na te gaan of ze over de door de verzoeker gestelde, algemene beleidsvragen met betrekking tot het fokkerijbeleid over voldoende informatie beschikt om een antwoord te formuleren, en indien niet, verder de nodige stappen te zetten om die informatie te verzamelen. Zolang de Subcommissie zich onthoudt van enige uitspraak over de juridische problemen die aan de orde zijn in de rechtszaak met betrekking tot het Nationaal Verbond van Geiten- en Melkschapenfokkers, hoeft ze de behandeling van het verzoekschrift niet op te schorten en kan ze dit op het tempo dat ze wenselijk acht – maar met inachtneming van de decretaal vastgelegde deadline – afhandelen.

Michiel Elst
Adjunct-adviseur-jurist

Johan De Graeve
Directeur Informatie